Súd:	Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka:	16C/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7713205498
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Pavol Tomáš
ECLI:	ECLI:SK:OSBB:2017:7713205498.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Pavlom Tomášom, v právnej veci žalobcu O. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. G., A. XXX/XXX, v konaní právne zastúpeného JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou, advokátska kancelária so sídlom Košice, Floriánska 16, IČO: 31299270, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej 1. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, IČO: 00166073, 2. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 3, IČO: 00151866, 3. Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00166481, o zaplatenie 71 632,50 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Žalovaná 1. je p o v i n n á uhradiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 71 632,50 Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 14. 12. 2012 do zaplatenia, trovy predbežného prerokovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 147,20 Eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 14. 12. 2012 v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd konanie voči žalovaným 2., 3. z a s t a v u j e .

Súd p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanej 1. nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

Žalovaní 2., 3. m a j ú n á r o k na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 71 632,50 Eur s príslušenstvom, spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

2. Žalobca sa vyjadril, že dňa 30. 06. 2004 v Banskej Bystrici vydal vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, Oddelenie vyšetrovania, uznesenie o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: SJP-46/OVOZTČ-BB-2003 zo dňa 30. 06. 2004, ktorým bolo proti žalobcovi vznesené obvinenie z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny v zmysle § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. a trestný čin podvodu v zmysle § 250 ods. 1, 5 Trestného zákona.

3. Uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne sp. zn. 1 Kv 82/03-381 zo dňa 21. 07. 2004 bola sťažnosť žalobcu zamietnutá.

4. Následne uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 04. 07. 2004 sp. zn. 2Tp 91/2004 bol žalobca vzatý do väzby s tým, že väzba začala plynúť dňom 01. 07. 2004 o 7.40 h v Ústave na výkon väzby Leopoldov.

5. Uznesením Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII Gv 150/04-416 zo dňa 05. 01. 2005 bol prepustený žalobca z väzby.

6. Po zmene právnej kvalifikácie skutku dňa 03. 01. 2008 podal prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov dňa 02. 02. 2009 obžalobu pre skutok kvalifikovaný ako pokračovací trestný čin v zmysle § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

7. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 8T/16/2009 zo dňa 22. 07. 2010 bol žalobca oslobodený. Odvolací súd dospel k záveru, že žiadnym konkrétnym dôkazom nebolo preukázané, že sa stali skutky, ktoré boli uvedené v obžalobe.

8. Žalovaný 1. sa vyjadril, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 30. 06. 2004, t. j. v zmysle účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., teda právny vzťah sa spravuje podľa vydania nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia zo dňa 30. 06. 2004. Podľa žalovaného 1. je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vylúčená.

9. Nakoľko žalobca svojím podaním zo dňa 21. 11. 2016, ktorá bola súdu doručená 25. 11. 2016 zobral žalobu voči žalovaným 2., 3. späť, súd konanie voči uvedeným subjektom zastavil.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa najmä s listinnými dôkazmi, predloženými žalobcom a žalovaným, listinnými dôkazmi predloženými zamestnávateľom žalobcu, uznesením Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, Oddelenie vyšetrovania, uznesením o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: SJP-46/OVOZTČ-BB-2003 zo dňa 30. 06. 2004, uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne sp. zn. 1 Kv 82/03-381 zo dňa 21. 07. 2004, uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 04. 07. 2004 sp. zn. 2Tp 91/2004, rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 8T 16/2009 zo dňa 22. 07. 2010, výsluchom žalobcu, výsluchom poverených zástupcov žalovaných 1., 2., 3., výsluchom svedkov, lekárskymi správami, spolu s ďalšími dôkazmi, nachádzajúcimi sa v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Dňa 30. 06. 2004 v Banskej Bystrici vydal vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, Oddelenie vyšetrovania uznesenie o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: SJP-46/OVOZTČ-BB-2003, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny v zmysle § 185a ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne sp. zn. 1 Kv 82/03-381 zo dňa 21. 07. 2004 bola sťažnosť žalobcu zamietnutá. Následne uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 04. 07. 2004 sp. zn. 2Tp 91/2004 bol žalobca vzatý do väzby s tým, že väzba začala plynúť dňom 01. 07. 2004 o 7.40 h v Ústave na výkon väzby Leopoldov. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII Gv 150/04-416 zo dňa 05. 01. 2005 prepustili žalobcu z väzby. Po zmene právnej kvalifikácie skutku dňa 02. 02. 2009 podal prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov obžalobu pre skutok kvalifikovaný ako pokračovací trestný čin v zmysle § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 8T/16/2009 zo dňa 22. 07. 2010 bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Tak isto aj odvolací súd dospel k záveru, že žiadnym konkrétnym dôkazom nebolo preukázané, že by sa stali skutky, ktoré sú uvedené v obžalobe.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

13. Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

14. Podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

15. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

16. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené alebo ak bol spod obžaloby oslobodený.

17. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., prvá veta, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom.

18. Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

19. Prvoradým predpokladom pre zákonné použitie niektorého z dôvodov väzby vo vzťahu ku konkrétnej trestne stíhanej osobe je existencia „konkrétnych skutočností“, ktoré robia reálnym nebezpečenstvo, resp. obavu, že nastane niektorý z následkov. Samotný pojem „konkrétne skutočnosti“ vylučuje, aby bol niektorý z dôvodov väzby použitý v trestnom konaní len na základe objektívnymi zisteniami nepodložených, neistých, hmlistých a dostatočne neodôvodnených podozrení, domnienok a predpokladov, pretože by to viedlo k neodôvodneným zásahom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaných ľudských práv a slobôd a súčasne k procesne-právnemu prekročeniu princípov riadneho a spravodlivého procesu. Zákonom požadované „konkrétne skutočnosti“ musia mať teda takú povahu, aby boli dostatočným a rozumným podkladom pre odôvodnenie obavy v priebehu konania. Vzhľadom na to, že „konkrétne skutočnosti“ neboli v priebehu vyšetrovania preukázané, súd uznesením prepustil žalobcu na slobodu.

20. Vznik zodpovednosti sa viaže na existenciu určitých skutočností alebo skutkových relácií, ktoré určuje zákon a súhrn ktorých tvorí zákonnú skutkovú podstatu protiprávneho činu (zodpovednostnú skutkovú podstatu). Prvkami skutkovej podstaty, naplnenie ktorej má za následok vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú:
1. subjekt (orgán štátu),
2. predmet (nezákonným rozhodnutím porušený právny vzťah),
3. správanie subjektu (jeho rozhodnutie),
4. výsledok spočívajúci v škode,
5. príčinná súvislosť medzi správaním (rozhodnutím) a výsledkom (škodou) a
6. protiprávnosť - nezákonnosť.

21. Pre vznik tejto zodpovednosti musia byť splnené všetky zákonom vyžadované podmienky. Poškodený musí využiť možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť (§ 3 zákona č. 58/1969 Zb.) a musí ísť o rozhodnutie právoplatné, pretože len právoplatné rozhodnutie zakladá zodpovednosť. Až právoplatnosť rozhodnutia vylučuje možnosť jeho nápravy riadnym opravným prostriedkom a je definitívne a záväzné pre účastníkov aj orgány a vykonateľné (§ 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.).

22. Čo sa týka naplnenia podmienok zodpovednosti, súd má za to, že v danom prípade je splnená podmienka subjektu, t. j. orgánu štátu (orgán činný v trestnom konaní a súd), ktorý vydal rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby), čím prejavil svoje oprávnenie a povinnosť rozhodovacieho charakteru, uplatňované pri ochrane porušených alebo ohrozených subjektívnych práv jednotlivcov, fyzických alebo právnických osôb (splnenie 2. a 3. podmienky).

23. Uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie o vzatí do väzby vydané orgánom činným v trestnom konaní (policajtom - vyšetrovateľom) a súdom spôsobili žalobcovii škodu spočívajúcu v obrane jeho práv a právom chránených záujmov (osobná sloboda), t. j. trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, čím bol splnený aj štvrtý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu.

24. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, tá spočíva v tom, že bez vznesenia obvinenia by žalobcovi nebola vznikla škoda spočívajúca vo formálnej obhajobe (obhajobe právnym zástupcom) s následnou náhradou trov právneho zastúpenia a zásahov do ochrany osobnosti. Príčinná súvislosť predstavuje podmienku, bez ktorej by následok vôbec nebol nastal (alebo nastal iným spôsobom), ak by nedošlo k prejavu vôle (konaniu či opomenutiu).

25. Súd ako podstatné skúmal, či uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné. Zákon pojem nezákonnosti rozhodnutia nedefinuje, preto je potrebné tento pojem vykladať vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zákonnosť alebo nezákonnosť rozhodnutia je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom a nie otázkou subjektívnych alebo objektívnych faktorov, ktoré viedli k porušeniu tohto súladu. Nezákonnosť je výlučne otázkou vzťahu rozhodnutia a zákona, a to otázkou nezhody medzi rozhodnutím a zákonom. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 15/2009 zistenie nezákonnosti je vecou konkrétneho posúdenia okolností prípadu. Pri aplikácii sa treba pridržiavať toho, že ide o všeobecný a obsahovo aj rozsahovo pružný pojem. Zároveň treba rešpektovať aj skutočnosť, že tento pojem zákon osobitne neobmedzuje. Aj napriek tomu, že pojem nezákonné rozhodnutie nie je v zákone definovaný, je však možné konštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.

26. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Súd k tomuto dodáva, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo, čím vyšla v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/194/2010 nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia.

27. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. Z hľadiska výkladu teleologického, vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť.

28. Právoplatnosťou rozhodnutia trestné konanie končí. To znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa zároveň z tohto dôvodu stáva bezpredmetným (nadbytočným). Výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, a zároveň to znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené zastavením trestného stíhania treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom súdna judikatúra dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby,

treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobnej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonností) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 183/2009). Na základe vyššie uvedeného súd považuje uznesenie vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred, oddelenie vyšetrovania, o vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: SJP-46/OVOZTČ-BB-2003 zo dňa 30. 06. 2004 za nezákonné rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda. Právoplatným oslobodením je nepochybné, že skutok nespáchal žalobca a že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

29. Uznesenie o vznesení obvinenia tak bolo zrušené pre jeho nezákonnosť, pretože s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody žalobca trestný čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Z vyššie opísaných skutočností súd považoval nárok žalobcu za dôvodný.

30. Čo sa týka použitia rozhodného práva pasívnej vecnej legitimácie, súd postupoval v zmysle zákona č. 58/69 Zb., nakoľko za nezákonné považoval rozhodnutie o vznesení obvinenia zo dňa 30. 06. 2004, čo bolo ešte v čase účinnosti predmetného zákona. Zodpovedným subjektom v zmysle daného zákona je výlučne štát, zastúpený Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 9 ods. 1 zákona č. 58/69 Zb.). Tak isto rozhodnutie o väzbe bolo vydané sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2Tp 91/2004 zo dňa 04. 07. 2004, za ktoré zodpovedá Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Nakoľko žalobca zobral žalobu voči žalovaným 2., 3. späť, súd konanie v tejto časti zastavil.

31. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že jednoznačne zodpovedným subjektom je štát, ktorý zastupuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý subjekt súd určil, ako zodpovedným za porušenie zákona.

32. V zmysle § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

33. V zmysle § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

34. Súd posudzoval rozsah následkov nezákonného rozhodnutia do osobnostných práv žalobcu. Zodpovednosť za zásah do osobných práv vyplýva z ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Zodpovedným subjektom je Slovenská republika, ktorá zodpovedá aj za odškodnenie podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru za predpokladu, že tieto boli nezákonné, čo sa v danom prípade preukázalo.

35. Nakoľko v zmysle ustálenej judikatúry a súdnej praxe má v prípade žalobcu oslobodenie spod obžaloby tie isté právne následky, ako nezákonné rozhodnutie, potom Slovenská republika zodpovedá v oboch nárokoch žalobcu na ochranu osobnosti a za nezákonné držanie vo väzbe. V rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IUS 85/04 bolo uvedené „bez ohľadu na to, akým spôsobom obsahom inštitútu náhrady škody pracuje domáci zákonodarca, judikatúra všeobecných súdov i súdu ústavného v prípade domáca civilistická doktrína v oblasti vnútroštátnej aplikácie Dohovoru, treba vyjsť z pojmu náhrady škody tak, ako s ním operujú národné európske ústavné súdy a najvyššie súdy, z ktorých judikatúry vyrastá judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. Pokiaľ ide špecificky o bežnú zodpovednosť štátu za obmedzenie osobnostnej slobody a teda vzťah domáceho reliktného civilného práva a čl. 5 ods. 5 Dohovoru, je situácia v jednotlivých európskych štátoch taká, že klasická dogmatika civilno-právnych inštitútov ustúpila priamemu pôsobeniu čl. 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý je vykladaný národnými súdmi celkom autonómne.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Cdo/177/2005 z 31. 05. 2007 vyslovil právny názor, v ktorom uvádza, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V odôvodnení tohto rozsudku sa uvádza, i keď čl. 5 ods. 5 Dohovoru zaručuje odškodnenie za pozbavenie osobnej slobody v prípadoch podobným prípadom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nesprávnym rozhodnutím, možno podľa názoru dovolacieho súdu použiť tento článok aj v prípadoch, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa zákona č. 58/69 Zb. Vzhľadom na vnútroštátnu úpravu, ktorá sankcionuje štát zodpovednosťou za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, treba aj tieto prípady považovať za prípady vadného pozbavenia osobnej slobody. Pretože Dohovor umožňuje v uvedenom článku odškodnenie aj nemateriálnej ujmy, má jeho aplikácia, pokiaľ ide o obsah pojmu škoda, prednosť pred vnútroštátnou úpravou. Náhrada nemajetkovej ujmy potom vyplýva priamo z článku 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý sú súdy povinné aplikovať prednostne pred zákonom. Súd potom z vyššie opísaných skutočností mal za to, že nárok žalobcu je daný.

37. Súd sa stotožnil s odôvodnením nároku na výšku nemajetkovej ujmy, pričom vychádzal, ako je uvedené v žalobe i vo vyjadreniach žalobcu z roviny pracovnoprávnej i z roviny rodinnej. V tomto prípade vypovedali i vypočutí svedkovia.

38. Výšku nemajetkovej ujmy súd vypočítal v súlade so žalobou z priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve za roky 2003 až 2010.

39. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2003 predstavovala sumu 425,25 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výške náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 14,18 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2004 vedené od 30. 06. 2004 do 31. 12. 2004, teda spolu 184 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2004 v prípade žalobcu predstavuje sumu 2 609,12 Eur.

40. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2004 predstavovala sumu 451,50 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 15,05 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2005 vedené od 01. 01. 2005 do 31. 12. 2005, teda spolu 365 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2005 predstavuje sumu 5 493,25 Eur.

41 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2005 predstavovala sumu 498,17 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 16,61 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2006 vedené od 01. 01. 2006 do 31. 12. 2006, teda spolu 365 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2006 predstavuje sumu 6 062,65 Eur.

42. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2006 predstavovala sumu 543,75 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 18,12 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2007 vedené od 01. 01. 2007 do 31. 12. 2007, teda spolu 365 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2007 predstavuje sumu 6 613,8 Eur.

43. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2007 predstavovala sumu 591,58 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 19,72 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2008 vedené od 01. 01. 2008 do 31. 12. 2008, teda spolu 366 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2008 predstavuje sumu 7 217,52 Eur.

44. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2008 predstavovala sumu 632,18 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 21,07 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2009 vedené od 01. 01. 2009 do 31. 12. 2009, teda spolu 365 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2009 predstavuje sumu 7 690,55 Eur.

45. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2009 predstavovala sumu 695,41 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 23,18 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2010 vedené od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010, teda spolu 365 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2010 predstavuje sumu 8 460,7 Eur.

46. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2010 predstavovala sumu 721,40 Eur. V zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. potom minimálna výška náhrady za každý začatý deň trestného stíhania predstavuje sumu 24,05 Eur. Nakoľko trestné stíhanie voči žalobcovi bolo v roku 2011 vedené od 01. 01. 2011 do 30. 05. 2011, teda spolu 150 dní, minimálna výška nemajetkovej ujmy z dôvodu nezákonného rozhodnutia za rok 2011 predstavuje sumu 3 607,5 Eur.

47. Spolu takto minimálna výška nemajetkovej ujmy predstavuje sumu 47 755,00 Eur Žalobca si uplatnil 50 % navýšenie, teda sumu 71 632,50 Eur. Vzhľadom na ujmu, ktorá Slovenskou republikou bola žalobcovi spôsobená, podľa názoru súdu by mal nárok i na vyššie odškodnenie. Vzhľadom k tomu, že súd je nárokom žalobcu viazaný, súd mu mohol priznať len nárok, uplatňovaný v žalobe a z toho dôvodu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

48. Pokiaľ sa týka sumy 1 147,20 Eur, uvedená suma predstavuje trovy právneho zastúpenia pri uplatňovaní nároku, a to za 2 úkony právnej pomoci, a to príprava a prevzatie, žiadosť o predbežné prerokovania nároku v zmysle § 10 vyhlášky 665/2001 Z. z. z predmetu plnenia vo výške 71 632,50 Eur.

49. Pokiaľ sa týka priznaného úroku z omeškania, lehota omeškania začína plynúť príslušnému orgánu najneskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím 7 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ako posledná odpoveď, že ten ktorý žalovaný neuznáva nároky žalobcu, bola obdržaná dňa 13. 12. 2012 stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, deň omeškania možno ustáliť na deň 14. 12. 2012. Na základe takto uvedeného, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Konanie voči žalovaným 2., 3. bolo zastavené.

50. O náhrade trov konania žalobcu bolo rozhodnuté v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku žalovaných 2., 3., pokiaľ sa týka náhrady trov konania, bolo rozhodnuté v zmysle § 256 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v 4 vyhotoveniach na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.)
uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda,
z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v 4 rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.